Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 46. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 10-го БЕРЕЗНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 10, 1984 No. 46. VOL. XCI.

В Ютиці похоронили письменника І. Смолія

Ютика, Н. Й. (І.Д.). — Після важкої недуги помер у п'ятницю, 24-го лютого ц.р., письменник, редактор „Народної Волі" св. п. Іван Смолій.

Панахиду в похоронному заведенні Ричка відправили в неділю, 26-го лютого, о. крилошанин Богдан Смик і о. Йосип Лукашевич при великій участі громадянства. Пластова молодь в одностроях, з прапором, вшанувала Покійного. В понеділок, 27-го лютого, обидва священики відслужили св. Літургію й похоронні відправи в українській католицькій церкві св. Володимира Великого. Проповідь виголосив о. крилошанин Б. Смик.

Отець крилошанин сказав, що покійний народився 14-го серпня 1915 року в селі Михнівець, повіт Турка, на Бойківщині. До гімназії ходив у Перемишлі, україністику студіював у Львівському університеті. Прибувши до Америки в 1949 році, спершу замешкав у Ню Йорку, відтак у Джансвіллі, а вкінці в Ютиці. Його літературний дебют почався з 1949 року. Св. п. І. Смолій, — говорив о. крилошанин Б. Смик, — був не тільки письменником великого таланту, який глибоко переживав усе те, про що писав у своїх творах, він був ідеалістом, соборником, практикуючим християнином і зразковим парафіянином, що вклав багато праці в побудову парафії. Його глибока віра допомагала йому переносити його страждання під час хвороби. Управа Українського Братського (колись Робітничого) Союзу оцінила його до співпраці в редакції „Народної Волі", де вкінці він став редактором. Закінчуючи своє прощальне слово, о. Б. Смик добавив, що І. Смолій осиротив дружину Марію, яка не відступала від мужа у його важких хвилинах, дочку Наталію, зятя Родіона Гереця, дочок Ліду і Галю, внуків Леоніда Анетку і Дениса. Іван Смолій радів успіхами свого найстаршого внука в Гарварді і звик був про нього казати, що „Леонід між чужими не загубиться".

Після похоронних обрядів на цвинтарі спільно всі відспівали „Видиш, брате мій..." Іван Дурбак попрощав Покійного від Спілки Українських Журналістів, якої св. п. І. Смолій був довголітнім членом і заступником голови.

Під час тризни в авдиторії прощали Покійного багато промовців: д-р В. Когутяк від української громади Ютики, сказавши, що громада Ютики втратила велику людину, що творила українську культуру; Іван Олексин, голова Українського Братського Союзу, підкреслив, що під редагуванням св. п. І. Смолія „Народна Воля" стала одним із найкращих українських часописів в Америці. Згадав він про відзначення і літературні нагороди, що їх за свої твори отримав І. Смолій, як також сказав, що Покійний залишив три незакінчені повісті. Був він, — говорив І. Олексин, — добрим працівником, співробітником, дорадником, соборником і демократом, „дороговказом у нашій праці".

Фінансовий референт УБС Е. Попіль назвав Івана Смолія великим гуманістом, який 14 років співпрацював в УБСоюзі. Він відзначався високим моральним стандартом, втішався у всіх пошаною, був добим дорадником і працівником. Мгр Микола Турецький, голова Відділу „Бойківщина" в Ню Йорку, назвав Покійного великим сином Бойківщини, співцем її відродження, що пішов шляхом І. Франка. Велика любов до батьківщини, глибока релігійність, шляхетність вдачі, скромність, демократизм — це головні прикмети Покійного. Українська громада втратила великого письменника, діяча, вірного сина України; родина — доброго мужа, батька й діда. Вкінці він звернувся до дітей і внуків, щоб ішли слідами свого батька й діда. Отець Б. Смик ствердив, що Покійний був не тільки письменником і журналістом, але й поетом. На підтвердження слів о. Смика, Володимира Смик прочитала Смолієву поему „До молоді", його заповіт. М. Середович шкільний товариш з перемиської гімназії, пригадав їхні молодії літа. Він згадав, що І. Смолій написав повість зі шкільного життя „Гранатові історії", але вона, на жаль, пропала під час війни. Мгр Я. Томич пригадала студентські часи, спільні студії україністики у Львівському університеті від 1937 року:

Закінчення на ст. 4.

Вийшла посмертна збірка есеїв і нарисів св. п І. Бойкевича

Чикаго. — Недавно 500-тиражевим виданням вийшла 167-сторінкова збірка есеїв та нарисів Івана Бойкевича п.з. „З висот щоденности". Редагував цю книжку Анатоль Курдидик, в технічних справах допомогла Люба Гнатюк, мистецьку обкладинку виконав Ярослав Кобилецький.

У цій збірці присвята не від автора. Дружина і сини автора, видавши цей твір вже після смерти І. Бойкевича, присвячують його „Незрівняному Мужеві та осяйної пам'яті Батькові — Оксана, Андрій і Роман".

Анатоль Курдидик у передмові до цієї збірки п.з. „Щось про цю книжку" пише, що майбутні дослідники книжок з різних діб України — „братимуть під увагу настрої, думки, погляди і пляни тогочасних українців. У таку площину своєрідної й різної документації попаде тоді з почестю і книжка нашого автора Івана Бойкевича, як зеркало доби, перефільтроване його особистим практичним, твердим і водночас оптимістично наставленим життєвим досвідом: гімназиста-підпільника, політичного в'язня, безупинного громадського активіста, якого окупант остракізує та якому перебиває студії примусовою службою у своїй армії, талановитого і завзятого „гайдамаку", що й у ворожому мундирі добивається своїм знанням старшинської школи і вищого військового ступеня, потім вояка Української Дивізії, дипіста, еміґранта за океан та до Чикаго, де й зашвидко, рішуче зашвидко закінчує свій життєвий шлях".

Книжку цю — в ціні 15 долярів — можна отримати, звернувшись на адресу: Oxana Bojkewycz, 902 N. Oakley Blvd., Chicago, Ill. 60622.

Вийшли літературно-критичні статті і есеї А. М. Власенко-Бойцун

Корал Спрінґ, Маямі. — Анна Марія Власенко Бойцун видала тут власним коштом 104-сторінкову книжечку п. з. „Есеї і рецензії" — збірку вибраних літературно-критичних статтей і рецензій, що їх на протязі останнього десятиліття поміщували українські щоденники і журнали.

У цих статтях, що можуть пригодитися учням шкіл українознавства, А.М. Власенко-Бойцун пише про великого Шевченка, творчість Лесі Українки, Уласа Самчука, Юрія Шереха, Яра Славутича, Івана Овечка, про УВУ тощо.

Адреса авторки: A. Bojcun, 700 82nd St., Apt. 2, Miami Beach, Fla., 33141.

ЗВЕРНЕННЯ

В СПРАВІ НОБЕЛІВСЬКОЇ НАГОРОДИ МИРУ ДЛЯ МИКОЛИ РУДЕНКА

Як відомо, Комісія безпеки і співробітництва в Европі, або як вона загально відома під назвою Гельсінкська комісія, запропонувала українського письменника і правозахисника Миколу Руденка, а разом із ним Юрія Орлова, Анатолія Щаранського і Віктораса Петкуса на Нобелівську нагороду миру у 1984 році.

Микола Руденко, один з основоположників і голова Української Гельсінкської Групи, був засуджений 1-го липня 1977 року на сім років ув'язнення у концтаборах і п'ять років заслання за „антисовєтську пропаганду".

Вже в минулому Гельсінкська комісія пропонувала різних правозахисників з терену СССР і інших країн Східньої Европи. Один із запропонованих Лех Валенса отримав нагороду Нобеля в 1983 році.

Лист-пропозицію до Нобелівського інституту на нагороду миру для Миколи Руденка підписали також члени Палати Репрезентантів і Сенату ЗСА, які є членами згаданої комісії.

СКР Молоді ІСНО закликає все своє членство, членство інших українських молодечих організацій, всю українську молодь в діяспорі, як також нашу цілу громаду, щоб підтримали цю важливу акцію писання листів до Нобелівського інституту на адресу: Nobel Institute, Drammensvein 19, Oslo, Norway.

Світова Координаційна Рада Молоді ІСНО

В Торонто відбувся вечір етнічних письменників

Торонто (ОЕС). — В суботу, 25-го лютого, письменники-члени Канадського клюбу етнічних журналістів і письменників відбули в приміщенні Клюбу мистецтва і літератури свій літературний вечір. У теплій атмосфері, з перекускою переплітаною музично-вокальними виступами, читали вони англійською мовою свої твори.

Вечором проводила Маґда Залян, а відкрив його д-р Остап Сокольський, довголітній голова Клюбу. З-поміж учасників виступали Аллан Едмонд, англієць, дописувач до щоденника „Торонто Стар", Мері Лі, корейка, студентка літератури та філософії, В. Маркевіч, редактор польського тижневика „Польсько-канадський кур'єр", Ісаак Вокерман, жид, Йосіпа Клостраніц, сербка. Та найбільш зворушливим був зачитаний уривок драми Миколи Ковшуна „Епілог прийде" про великий голод в Україні. З особливим відчуттям вагомости події та справді по-мистецьки відчитала його Віра Ке-Плавущак.

Микола Ковшун, уродженець Полтавщини, який живе тепер в Торонто, це письменник з немалим письменницьким доробком вже видрукованих творів: оповідань, репортажів, фейлетонів та драм. Виступав він на міжнародному форумі торонтонської громади чи не перший раз, але українцям він вже відомий здавна. Колись, як письменник в Україні, почав друкуватися в 1924 році у часописі „Вісті" та його мистецькому додатку „Культура і побут", на еміґрації як редактор „Неділі" в Німеччині, а опісля вже як письменник і дописувач до численних українських газет та журналів. Це про його драму „Чорний ворон" писав уже покійний проф. Ватсон Кірконнел, як про „одну із найбільш сильних сучасних драм".

ФРАНЦУЗЬКІ РОБІТНИКИ ГОЛОСУЮТЬ ПРОТИ СОЦІЯЛІСТІВ

Ля Сейн-Сір-Мер, Франція. — **Перший раз у 50-літній** історії цього містечка на побережжі Середземного моря робітничі спілки у виборах до міської ради вибрали „буржуазну управу", **усуваючи** попередню коаліційну раду, зложену з соціялістів і комуністів. Причиною такого звороту **направо** був розпорядок французького соціялістичного уряду зліквідувати 3.900 робітничих варстатів праці в Шантіє-ді-Норд і в Ля Сейн над Середземним морем. Згадані місцевості мають великі корабельні будівельні.

Більшість робітників у згаданих фабриках є членами спілки, що від років є під контролею комуністів. Звичайно, вся ненависть робітників звертається проти уряду президента Франсуа Міттерана, який, як відомо, є в політичному союзі з комуністами і в кабінеті якого є кілька визначних міністрів-комуністів.

Провідники французької компартії з лояльности до коаліційного соціялістично-комуністичного уряду Міттерана, мовчать і тим самим не обороняють відправлених робітників із згаданих фабрик, хоч понад 75 відсотків відправлених робітників є членами французької комуністичної партії.

Натомість соціялістична партія і її провідники гостро атакують паризький уряд за масову відправу робітників, обвинувачуючи паризький уряд у „сліпому наслідуванні Марґарети Тачер" в Англії.

Це перший раз за президентури Міттерана, що маси робітників у Франції починають розчаровуватися у своїй політичній еліті і її ідеології.

У середу і четвер Париж був дослівно спаралізований, коли на страйк вийшли всі публічні робітники.

Етіопія „видворила" двох совєтських „дипломатів"

Аддіс Абаба, Етіопія. — У середу, 7-го березня ц.р., марксистський уряд Етіопії вигнав двох членів совєтської амбасади за шпигунську діяльність в користь СССР і на шкоду Етіопії.

Вигнання наступило місяць після викриття т. зв. „американського пляну" для повалення комуністичного уряду полк. Менґісту Гейлі Міріяма. Закордонні джерела в Етіопії подають, що згадані совєтські „дипломати" старалися „підмінувати й ослабити" теперішній марксистський уряд Етіопії.

Це вигнання має бути сигналом, що Аддіс Абаба не бажає політичного вмішування Москви у внутрішні справи Етіопії, не зважаючи на те, що Етіопія уважається одним з найбільш льояльних совєтських союзників в Африці.

Місяць раніше вигнано з Етіопії чотирьох членів американської амбасади. В тому самому часі арештовано 18 етіопців, включно з двома генералами і одним майором, яких обвинувачено у співпраці з американцями для повалення сучасного уряду в Аддіс Абаба.

У відповідь, Уряд ЗСА наказав двом членам етіопської амабасади у Вашінґтоні покинути ЗСА. Один з **них, Ґелягай Завде, негайно** попросив політичного азилю у Америки, і його справа є тепер під розглядом американського Уряду.

У СВІТІ

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ, зглядно її комісії, які займаються уділенням допомог для закордонних держав, зменшила на 39 мільйонів долярів допомогу для Туреччини у фіскальному 1984-85 році проти волі Адміністрації президента Роналда Реґена, яка звертала увагу обидвом палатам Конґресу, що зменшення допомоги може некорисно відбитись на переговорах про врегулювання справи Кипру. Законодавці, які виступали за зменшення допомоги, виразно підкреслювали незадоволення закордонною політикою Туреччини в останньому часі та нап'ятновували турецьку допомогу для кипрійських турків, які змагають до поділу Кипру на дві частини — грецьку і турецьку.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ продали для Великобританії під час війни на Фальклiяндських островах зброї і різного військового матеріялу на 60 мільйонів долярів. Справа продажу стала щойно тепер відомою, коли про це заговорив сам секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер й інші речники Пентаґону, яким, мабуть, залежить на тому, щоб Британія повернула принаймні більшу частину грошей, витрачених Америкою для допомоги британцям на Фальклiяндських островах. Крім 60 мільйонів долярів за доставу зброї, ЗСА доставили приблизно 12,5 мільйона гальонів бензини й оливи для британських кораблів.

ПОСАДНИК МІСТЕЧКА Бад Гарцбурґу в Західній Німеччині офіційно заборонив ветеранам двох дивізій СС влаштувати з'їзд в травні ц.р., вказуючи на проблеми безпеки та поганий відгук у світовій пресі. Згаданий посадник Горст Фойґт заявив, що міська рада і всі політичні партії одноголосно вирішили не дозволити на такий з'їзд. Понад 800 ветеранів і їх родин мали взяти участь у з'їзді ветеранів таких дивізій СС як „Молодь Гітлера" і „Адольф Гітлер", які були збройним раменем нацистської партії.

ІРАН ТВЕРДИТЬ, що його війська вбили 850 іракських вояків, які брали участь у більшій офензиві проти **іранців** і що іранські військові частини тримають під контролею острови Майнун, на яких велися завзяті бої між іранцями і іракцями. З другого боку, іракська військова команда повідомляє, що бої продовжуються на схід від Базри і що іракські літаки і гелікоптери зробили понад 177 налетів, завдаючи великі шкоди іранським збройним силам.

З МІСТЕЧКА МЄТНО в Польщі повідомляють, що сотні студентів рільничої академії окупували викладові залі протягом 14-ох годин минулої середи, 7-го березня, на знак протесту проти розпорядження комуністичного уряду в справі усунення хрестів із шкільних заль. Щойно поліція насильно усунула студентів і заборонила протестний марш зі школи до місцевого **костьолу**. Рух в обороні хрестів поширюється на інші місцевості в Польщі.

В АМЕРИЦІ

СТОРМІ ДЖОВНС, 6-річна дівчинка, якій лікарі в піттсбурґському шпиталі перещипили серце і печінку, почувається значно краще і виявляє бажання покинути шпиталь. Вона затужила за своєю сестричкою Місті і шкільними подругами із передшкілля. Лікарі кажуть, що Стормі дуже швидко приходить до здоров'я і вони є захоплені процесом видужання малої пацієнтки.

КОНҐРЕСМЕН МАРІО Біяджі, демократ з Ню Йорку, який ще й досі терпить від поранення кулею під час його служби у поліції, обвинуватив Адміністрацію президента Роналда Реґена, що вона радше прислухається до торговців зброєю, які зорганізували у Вашінґтоні сильне „лаббі", щоб не допустити до схвалення законопроєкту про заборону продажу зброї і гострішого покарання злочинців, які таку зброю використовують під час виконання злочинів. Прихильники заборони і Крайова асоціяція поліціянтів домагається також заборони деяких родів амуніції, яка сильніше вдаряє і швидше досягає цілі. Таку амуніцію використовують злочинці під час нападів на поліціянтів. Деякі роди такої амуніції пробивають навіть охоронну камізельку на грудях у поліціянтів. Законопроєкт Біяджі і сенатора Деніеля П. Мойнигена розглядає тепер юридична підкомісія в Сенаті.

РЕЧНИКИ ДЕРЖАВНОГО департаменту і Пентаґону повідомили, що прокомуністичний уряд в Нікараґуа змасував великі військові частини і танкові з'єднання на кордоні Гондурасу, перестерігаючи рівночасно ту державу перед провокацією. Нікараґуанські сандіністи раніше заявляли, що Гондурас „ґрається з вогнем" і погрожували відплатою. Не треба забувати, кажуть політичні і військові спостерігачі, що в Центральній Америці перебуває тепер чимало американського війська, а головно літаків і кораблів, які вже почали наближатись до берегів Гондурасу у зв'язку з погрозами сандіністів і концентрацією війська на кордоні між Нікараґуа і Гондурасом.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЧИСЛЕННІ протести деяких сенаторів і лідерів релігійних угрупувань, Сенат затвердив Вілляма Вілсона на амбасадора З'єднаних Стейтів Америки до Ватикану і тим самим ця контроверсійна справа закінчилася. За номінацією голосувало 83, проти 13 сенаторів. Деякі сенатори зі стейтів у яких переважають протестанти й євангелики, голосували проти, хоч у приватних розмовах вони не мали нічого проти відновлення дипломатичних зв'язків з Апостольською Столицею.

ДЕЯКІ КРИТИКИ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена закидають йому тепер дволичність. Причиною до такої критики послужила заява Президента до американських євангеликів, що „Америка повертається назад до Бога" і що відвідування церков американськими громадянами значно збільшилося під час його Адміністрації. У середу, 7-го березня, речники Білого Дому мусіли визнати, відповідаючи на критику Президента, що Р. Реґен особисто рідко появляється в церкві. Леррі Спікс, заступник пресового секретаря Білого Дому заявив, що останній раз, коли Президент відвідав пресбітеріянський центр було в червні 1983 року. Критики заявляють, що американці повинні придивлятися до діл Р. Реґена, а не прислухуватися до його слів.

ЧЛЕНИ КОНҐРЕСУ ЗСА ВІТАЮТЬ УНСОЮЗ

До листів-привітів сенаторів і губернаторів з нагоди 90-річчя УНС долучились члени Палати Репрезентантів ЗСА. Внизу поміщуємо уривки з тих листів, які наспіли на руки головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса.

„....Майже повне сторіччя Український Народний Союз був важливим стимулом до розцвіту української спадщини та культурної, харитативної і братської служби для всіх українців в ЗСА..."

ПІТЕР В. РОДІОНО, МОЛ.
Ню Джерзі

....Дух дружби і доброзичливости, який ширить Український Народний Союз, є поштовхом для нас усіх! Ви посвятили себе всеціло для закріплення української спільноти та простягнули руку до всіх інших етнічних груп. Справді УНСоюз можна б давати іншим за приклад! ...

ДЖОЗЕФ МІНІШ
Ню Джерзі

.....В 90-ти роках свого існування Український Народний Союз і його члени працювали пильно, щоб задержати культуру і традиції українського народу, організуючи різні культурні, патріотині і товариські імпрези на терені цілої Америки. Зі своїми 80,000 членами і 450 відділами на терені ЗСА і Канади УНСоюз допоміг у розвитку живучої української спільноти в нашому народі. Я є гордий, що саме стейт Ню Джерзі є місцем головної квартири УНСоюзу.

Саме недавно я був одним із тих, що внесли в Палаті Репрезентантів окрему пропозицію про відзначення Дня Незалежности України. Залучую копію свого внеску з надією, що зміст його буде цікавий для ваших членів..."

ДЖЕЙМС ДЖ. ФЛОРІО
Ню Джерзі

„....Це була справжня приємність співпрацювати з вашою організацією впродовж трьох моїх каденцій у Палаті Репрезентантів. Ваші старання для добра і розвитку культури американців українського походження стоять на тому самому рівні, що й ваші старання за вільну Україну. Ваша посвята справі переслідування людини совєтським режимом повинна бути прикладом для цілого світу. Як член Палати Репрезентантів, який брав участь у цих стараннях та буде брати і у майбутньому, я сердечно вітаю вашу організацію і бажаю всього найкращого у наступних 90 роках..."

ФРЕНК ДЖ. ҐВАРІНІ
Ню Джерзі

.....Я справді гордий з того, що головна квартира Українського Народного Союзу є в Джерзі Ситі, який є в моєму рідному стейті. Українська спільнота зі своїм сильним прив'язанням до Церкви і родини дає нам всім добрий приклад. Тому я щиро бажаю вам, щоб ваша організація розвивалася і на майбутнє так гарно.

Хочу ще додати, що нас лучить спільне стремління докласти усіх зусиль до звільнення України зі совєтського ярма і проголошення її незалежною..."

РОБЕРТ А. РОВ
Ню Джерзі

.....Український нарід цінить свою свободу і тому хоче бути незалежним від Совєтського Союзу. Ваша організація підтримує ці стремління, а при тому плекає культурні надбання українського народу.

В цілій нашій країні українці вибиваються як адвокати, учителі, музики, фармери, ремісники і як батьки родин. Вони всі льояльні, повні патріотизму громадяни, і саме УНС помагає їм відігравати важливу ролю в американському суспільстві. Погляди УНС цінять в Конгресі ЗСА, а я особисто підтримую ваші стремлінняя здобути вільну Україну, яка була б під проводом вільних українців..."

МЕТТЮ ДЖ. РІНАЛДО
Ню Джерзі

.....Знаючи зацікавлення вашої організації боротьбою для відновлення української державности, хочу повідомили вас, що в Палаті Репрезентантів внесено окремий Порядок дня присвячений 66-ій річниці незалежности України.

.....Ваша організація приймала завжди кожний виклик до праці із силою та відвагою, у висліді чого Український Народний Союз вибився на найбільшу українську братську організацію..."

РЕЙМОНД ДЖ. МЕКҐРЕТ
Ню Йорк

.....Зусилля УНСоюзу у вдержанні української культури та мови дали силу іміґрантам з України і американським українцям передати українську спадщину своїм дітям і внукам..."

СЕМ ДЖЕЙДЕНСОН
Коннектикат

.....З великою приємністю ґратулюю УНСоюзові та його членам з приводу 90-річчя вашої організації... З того приводу я зложив заяву в Палаті Репрезентантів у дні 22-го лютого ц.р., яку знайдете на сторінці 406 Е Конґресового рекорду..."

ВІЛЛІЯМ О. ЛІПІНСКІ
Іллиной

(Продовження буде)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Загадка президентських передвиборів

Коли з початком цього року на десять місяців перед президентськими виборами аж вісім демократичних діячів зголосили свою кандидатуру, то всі засоби масової інформації — газети, радіо і телевізія — одноголосно визнали колишнього віцепрезидента Волтера (Фріца) Мондейла за „фаворита" і „першуна" у перегонах до отримання офіційної номінації на кандидата Демократичної партії. Було загальне переконання, що поки закінчиться довга черга передвиборів — з вісьмох кандидатів залишиться тільки один Волтер Мондейл, який у президентських виборах 6-го листопада ц. р. буде суперником республіканського кандидата Роналда Реґена. Це підтвердив у лютому начебто і „кокус" в Айові, де Мондейл здобув значну перемогу над Джаном Гленном, і де вперше Ґері Гарт вийшов на друге місце в голосуванні.

Перші передвибори відбулися традиційно в Ню Гемпширі і вони принесли велику несподіванку: Волтер Мондейл програв до сенатора з стейту Колорадо Ґері Гарта. Сам Мондейл заявив, що ця програ була „відром зимної води на голову" і наукою для нього, щоб не „заморочуватись від успіху". Але він був доброї думки і заповів, що жвавішою та енерґійнішою персональною пропаґандивною кампанією „здожене і пережене" Гарта. Він має ту перевагу над Гартом, що розпоряджає фондом на 12 з половиною мільйонів долярів, коли Гарт, розпочинаючи свою кампанію, мав тільки ледве понад два мільйони долярів. Після перемоги в Ню Гемпширі почали напливати пожертви на виборчий фонд Ґері Гарта, який, наче за одну добу, став відомою в цілій Америці особою.

Але ось 4-го березня, на багатолюдному „кокусі" (зібранні), Мондейл у стейті Вермонт програв втретє, і то відношенням 71 відсоток — Гарт; 20 відсотків — Мондейл. Тепер вже ситуація стала поважною: про Мондейла ніхто вже не говорить, як про „фаворита", а ті, які зразу проголошували йому свою беззастережну підтримку, — опинились в досить неприємній ситуації.

Перш за все за Мондейлом заявилася централя робітничих спілок, Американська федерація праці — Конґрес індустріяльних організацій. Ця могутня організація своїми фінансами і своїми впливами значно причинилася до названої вгорі велетенської суми виборчого фонду Мондейла. Ці гроші вможливили Мондейлові створити виборчий апарат із 175 платними організаторами передвиборчої кампанії у 20-ох стейтах. Свою підтримку Мондейлові проголосив був голова демократичної більшости в Палаті репрезентантів Томас (Тіп) О-Ніл, свою підтримку дала йому централя жіночих організацій і своє благословення дала йому скрайня ліберальна організація „Американці за демократичну акцію". Ґері Гарт всього цього не мав і, поза своїм стейтом Колорадо, був мало кому відомий.

З восьми кандидатів три вже відпали — зреклися, побачивши безвиглядність своєї кандидатури. З-посеред залишених ще демократичних суперників найменше шансів дістати номінацію має Джордж МекҐоверн, який 12 років тому програв вибори до Ричарда Ніксона, і муринський проповідник Джессі Джексон, проти якого сильно виступають американські громадяни жидівського походження, називаючи його, за прихильність до Ясіра Арафата і палестинців, „антисемітом".

Є різні причини сьогоднішньої програ Мондейла і вигри Гарта: перш за все в Америці закріпився, наче неписаний „закон", що, хто програє, за того не радо голосують у наступних стейтах, де відбуваються передвибори. Але так відбувається не завжди. Мондейл пошкодив собі там, що він мав фальшиву тактику — робив всім на всі сторони обіцянки, яких не буде в силі виконати, ставши президентом. Є і інші прогріхи в колишнього Картерового віцепрезидента. Гарт покищо знаходить прихильний відгук у молодших виборців-демократів, як наймолодший з усіх демократичних кандидатів, і користає з американської політичної традиції шукати „нових облич" та бажати собі „зміни". (Ричард Ніксон був винятком: програв був до Джана Кеннеді, але виграв проти Гюберта Гомфрі).

Найближчі передвибори відбудуться у так званий „супер-вівторок", 13-го березня, у Флориді, Джорджії і Алабамі, та ще в шести стейтах. І цей „супер-вівторок" буде вирішальним для декого з цих кандидатів — будуть чи не будуть вони вести далі кампанію за номінацію своєї особи на кандидата Демократичної партії. Ті що „виживуть", їтимуть далі. Всіх передвиборів і партійних кокусів має бути 32. У цій надзвичайно складній і штудерній виборчій процедурі трапляються загадкові несподіванки, яких ми є тепер свідками. Несподіванки ці продовжуватимуться до літа, коли відбудеться Демократична Конвенція.

Ілля Демиденко

ДО 170-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ

Дев'ятого березня ц. р. сповнилося 170 років з дня народження великого українського поета і борця за долю свого народу — Тараса Григоровича Шевченка.

Літературний критик, теперішній політв'язень Євген Сверстюк пише: з крови відомих і невідомих українських лицарів наша земля зродила Тараса Шевченка — зухвалого генія, який цілому народові прокладав шлях проти течії. Народові з зав'язаними очима і скованими руками. А праця була тяжка, бо вже цілими століттями дорога зради пахла коритом, мундуром і золотом, а дорога вірности — кров'ю.

„Зухвалий геній" зі своїм вогненним словом в обороні свого національно і соціяльно покривдженого народу став в його очах невмирущим. Іван Драч стверджує це золотими словами, що „Шевченко має дату народження — дати смерти в Шевченка нема".

Його безсмертя стверджено кількома поколіннями, його творчість поширилась по багатьох країнах світу і далі зростає його культ, як борця і пророка. В простонародді є чимало переказів навіть про фізичну невмиручість. Наприклад, що „наш Тарас не вмер, а тільки прикинувся мертвим і в слушну годину встане".

„Коли б не він, — пише інший поет (О. Кобець), то й люди б нас не знали; коли б не він — про нас не чув би світ". Та головне не в тому, чи знають про нас чужі люди чи ні, а в тому, що Шевченко навіть своєю фізичною смертю став збудником етнографічної маси. Згаданий Іван Драч поему „Смерть Шевченка" закінчує словами.

„Йшла вперше Україна
по дорозі
У глибину епох і вічних
зльотів —
Йшла за труною сина і
пророка

За нею по
безсмертному шляху
Ішли хохли, русини,
малороси,
Щоб зватись
українцями від нині.

Москва робить все, щоб народ не пізнав справжнього Шевченка, фальшує його твори, збіднює українську мову і літературу, але ще не відважується сказати, що „єво нет".

„В найтяжчі дні ми не померли через безсмертіє твоє", — знову стверджує інший дослідник Шевченкової появи в Україні і для України.

Здійснюючи гасло Шевченка, що „в своїй хаті — своя правда і сила і воля", в огні і бурі революції творилась Українська Народна Республіка. Все чесне і національно сумлінне в сучасній Україні йде за Шевченком „У хороший Шевченків слід ступаючи", — як сказав І. Кошелівець ще про Симоненка. І ледве виявилась політична відлига в новій комуно-російській імперії — СССР, як виросла плеяда шестидесятників, і з них першим подав гучний голос Василь Симоненко: „Народ мій є!, Народ мій завжди буде! Ніхто не перекреслить мій народ! Пощезнуть всі перевертні й приблуди і орди завойовників-заброд". Поема Симоненка „Курдському братові" подібна до шевченкової поеми „Кавказ". Досить тільки в ній замість слів „курд" і „курдський" поставити слова „українець" і „український", як це й зробив один із правозахисників (Микола Коц), за що й одержав сім років ув'язнення, але винним себе не визнав. Михайло Горинь, один із перших засуджених правозахисників 70-х років, у своєму останньому слові заявив: Я виховувався на творах Шевченка, іншого і не може бути. В імені сумлінних і чесних, для яких Шевченко є символом національної чести, — Ліна Костенко каже: „Кобзарю! Знов до тебе я приходжу, бо ти для мене совість і закон."

В пошану Шевченка вже сказано і написано дуже багато похвальних і щирих слів (зокрема прекрасні статті П. Одарченка, фактами з яких я тут користуюсь). Але сьогодні, в день 170-річчя його безсмертя, в час, коли доля українського народу висить на волосинці, — мало лише згадати Шевченка добрим словом, бо він сам казав: „Мені однаково… чи хто згадає чи забуде мене в снігу, на чужині… — Та не однаково мені, як Україну злії люди присплять, лукаві, і в огні її, окраденую, збудять..."

Мало лише проспівати „Вічная пам'ять" і далі животіти; натомість кожний зобов'язаний, хто дійсно шанує Шевченка, прилучитись до гнівного його протесту проти національних гнобителів, підтримати голос правозахисників на Батьківщині, мучеників політв'язнів, які, ідучи слідом Шевченка, — мучаться, караються, але не каються.

Шевченко розбудив український народ, але Україна залишилася окраденою і поневоленою. Та історія ще не сказала свого остаточного вироку: „Борітеся — Поборете", — казав Шевченко. І на сторожі майбутньої волі України Шевченко поставив своє велике Слово, скріплене власною жертвою, слово-заклик до боротьби.

Відзначаючи 170-річчя народження Шевченка, сприймімо його слова (хай в кожній хаті „Кобзар" стане настольною євангелією) щирим серцем і розумом, щоб слово перетворилось в дію. В ім'я Шевченка і з іменем його змагаймось за наше національне збереження *тут і там*, і чужому научаючись і свого не цураючись.

Змагаймось за піднесення рівня нашого громадського, політичного і культурного життя. Щоб нас діти не цурались і геть не втікали. Утримаються в діяспорі лише найбільш свідомі своєї національної спадщини народи. Допомагаймо ви-

Закінчення на ст. 3.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про тих, що відходять, і цих, що залишаються

Останні дні місяця лютого позначилися у нашій громаді сумними подіями, що їх найбільш болючо відчули працівники пера та ті наші громадяни, що ще читають українську пресу та письменство.

У проміжку десяти днів ми втратили двох широковідомих письменників і журналістів — Івана Керницького-Ікера і Івана Смолія.

Кажуть і постійно це повторюють, що кожна людина є заступима: що немає людини, після відходу якої не можна б підібрати іншої на її місце. А все ж, коли прийшлося прощати цих двох людей, таких дуже цінних для нашої спільноти, обох — письменників і журналістів, ми оплакували не лише щирих особистих друзів, виїмково гарних вдачею людей, але ми оплакували також цю втрату, бо велика пустка залишилася після них на сторінках нашої преси і на книжкових полицях.

Це почуття, здається, мали усі ми — ті, які залишилися. Тож ніхто не здивувався словам, що їх сказав один із наших відомих мистців: ми немов „складаємо собі взаємно співчуття"...

Справді, хто слідкує за працею і кількістю українських письменників і журналістів у вільному світі, мусить бачити, як корчиться застрашаючо їхня кількість і як мало припливу до цих кіл молодої української крови.

Дарма, що постійно при прерізних нагодах з патосом говоримо про те, що „як не ми, то хто" вдержить свобідну українську пресу й літературу ? Не помагає деклямувати про наш священний обов'язок протидіяти посиленню русифікації в Україні, про плекання вільного українського слова, яке може вільно дзвеніти лише поза кордонами України. З року в рік зменшується розмір і кількість українських журналістів, з року в рік появляється менше вартісних книжок українською мовою, які б промовляли до пересічного читача. А рівночасно під вагою років, або і передчасно, втомлені життям, невдячними умовинами праці і важкими переживаннями, наші письменники і журналісти один за одним відходять у інший, може, кращий світ...

Хто їх заступить, хто стане на їхньому місці? Хто виповнить своїми писаннями сторінки нашої преси, що ще існує?

Ні. Таки є незаступимі одиниці, неповторні діячі та працівники пера, як оці два, що їх ми щойно поховали, — Іван Керницький і Іван Смолій.

І, може, коли навіть знайдеться хтось, щоб заповнити залишену прогалину, то це вже не буде ніколи ані Ікер, ані Іван Смолій. Гурт українських вільних журналістів і письменників знову збіднів.

А цей факт насуває на тих, що залишилися, не лише сум, але і почуття відповідальности — який преважливий обов'язок наложений на наші плечі. Чи дасть Бог сили видержати і ще залишити на своєму місці нову українську зміну ?

О-КА

Проф. Мирослав Борисюк

ІДЕЯ ОСОБИСТОЇ ПОСВЯТИ У ШЕВЧЕНКА

„Ми не лукавили з Тобою.
Ми просто йшли, у нас нема
Зерна неправди за собою".

Т. Шевченко

II.

Для молодого революціонера Шевченка всяке братання із ворожими групами слов'ян, головно російськими — цілком неприйнятливе, і тому з огірченням, маючи на думці Переяславську і Гадяцьку угоди, заявляє: „Раби! Підніжки! Грязь Москви! Варшавське сміття — ваші пани, ясновельможнії гетьмани!" Він критикує і Богдана Хмельницького, бо він, хоч і нехотя, запроторив Україну в неволю. Для Шевченка провідною думкою являється ідеал „своєї хати" і „своєї правди"; він вірить, що ті, які змагаються за свою національну і державну волю, як народи скелястого Кавказу, мають за поміч самого Бога, тому і заохочує всіх борців: „Борітеся! Поборете! Вам Бог помагає! За вас сила, за вас воля і правда святая!"

Дивно сказати: одна людина, — а такий великий порив! Такий грімкий протест проти усіх тиранів і всіх їх „гончих і псарів"! Тоді, коли ворог готувався поховати нашу націю навіки, в цей критичний момент виступив владно і певно молодий Шевченко і промовив свій могутній клич: „Встане Україна!"

Тоді, коли для інших братчиків державне відродження України мало прийти через поширення письменства, шкіл, книжок, часописів, — то для Шевченка був один клич — „Борітеся!" Для нього одинокою розв'язкою у визволенні була революція, через всенародне повстання, із зброєю в руках, як вже тоді написав у „Заповіті": „І вражою, злою кров'ю волю окропіте!"

Шевченко знав, що цар не погладить його по голові за те, що він у своїх віршах назвав його (або його попередників) канібалом, кровопійцем, катом, гаспидом лукавим, змієм. Це знали теж його друзі. Тепер для цієї молодої людини починалось нове життя, вже не його власне, а таке, що зв'язується по віки з ідеалами великих подвигів. Для себе він перестав існувати: ні чар юних літ, ні солодкий гомін сердечних пісень, ані романтика безжурного життя не мали вже ніколи стати змістом його днів, а одно велике невгасиме і понад все святе бажання: для України жити, терпіти і вмерти!

Під час одних зборів, чи не на перший день Різдва, виринуло питання державного устрою країни. Братчики твердо бажали республіканського ладу на зразок З'єднаних Стейтів Америки. Значить, початок був зроблений і в послідовній діяльності треба було надіятись, що молоді патріоти боротимуться проти тиранії і колись довершать свого діла. Та серед членів Кирило-Методіївського Братства, як серед апостолів Христа, знайшовся один Юда грошолюб, на ім'я Петров. Він передав інформації, і дійсні і вигадки, царській охранці, і нагло почались арешти членів і в Києві і в Петербурзі.

Дня 9-го січня 1947 року Шевченко виїхав на весілля Куліша. По весіллі повертався назад до Києва, щоб бути боярином-дружбою на весіллі Костомарова. Коли поет переплив Дніпро, прискочили до нього царські жандарми. Момент німого здивування, хвилина застанови, і як на далекому екрані — пройдений етап його юности на волі. Раптом обірвалося все, похитнувся світ, соняшний січневий ранок померк, зблід і стало чорно, наче б сонце впало у безодню...

Так урвалося вільне життя; тут спинився час навіки і усе, що дальше діялось, — це був інший світ, як вічність: чужий, суворий, жорстокий і до краю болючий...

Він не належав вже більше собі. Блискавкою майнули думки вперед, і тільки колючим морозом повіяли по його душі привиди сибірської тайги і рудого, до безтями палючого киргизького степу. Розбились нагло всі кришталі мрій, що їх так гордо леліяла його палка уява, розум вкрився серпанком суму, а тіло було в'язнем тепер царського жорстокого права, російського окупанта України. А душа? — „...Не скує душі живої і слова живого!" — кричав голос душі: „Я тобі, Тарасе, дам надлюдську силу, і твоє слово огненно заговорить, і вони, слова твої, понесуться по світі, і ти станеш апостолом Правди. Тілом ти помреш, але духом воскреснеш! Воскреснеш ради їх, людей закованих твоїх, убогих, нищих. Возвеличиш малих рабів отих німих. І на сторожі коло їх поставиш Слово!"

Перша ніч в тюрмі така довга і безсонна. І фрак прасований, крохмалена сорочка, біла краватка, ляковані черевики, а поруч — нечепурна прича, довкруги камінні, вогкі, ослизлі стіни і стук, що мертвить, закаблуків вартового (караульного) по темному коридорі... Яка страшна іронія долі і який глум, і який жаль. І цей настирливий шепіт, що, мов гадюка, точить живу кров із серця: „загине все, ти сам загинеш, і не згадають, щоб ти знав..."

Може покоритись? Може

Закінчення на ст. 3.

Марта Тарнавська

Відкриття Пам'ятника

Не до мистців, не в пантеон поетів
прийшов, щоб слави лавр прийняти на чоло:
— ще не настав той час, щоб бути лиш естетом,
закривши очі на добро і зло.

Прийшов він у столицю дипломатів
— країни невідомої поет —
щоб про забутих світові сказати
беззвучним докором, що коле, мов стилет.

Прийшов підважити байдужости фасаду;
прийшов, мов визов до усіх сумлінь,
— мовчазного народу амбасадор,
посол від незчисленних поколінь.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Анна Власенко-Бойцун

ІСТОРИЧНІ НАЗВИ В ПОЕЗІЇ ШЕВЧЕНКА

(До 170-річчя народження Т. Шевченка)

II.

Поруч наведених вище тямкових назв, Шевченко вживає в поемі такі топоніми: Україна (чотири рази), Візантія (п'ять разів), Скутара (шість): і гідроніми: Босфор (чотири рази), Дарданелли(один раз). Отже в поемі „Гамалія" використовує поет, беручи до уваги повторення, 28 географічних назв, у тому 18 топонімів і 10 гідронімів. Всі ті назви не служать лишень для орієнтації в терені чи визначення місцевостей на карті, — вони мають також історичну і культурну вартість, бо зв'язують минуле з сучасним; а сучасне з майбутнім. Вони виступають тут заповітом тяглости і родинної, і племінної, і національно-державної. І саме тому теперішній окупант України старається вимазати з карти всі історичні назви, тому Жовті Води тепер Жовта ріка, а Січеславстав — Дніпропетровськ...

Геній Шевченка відчув це і старався у своїх поетичних і прозових творах закріпити для нащадків якнайбільше назв, що мали будь-який зв'язок з минулою державністю, з козацькими вольностями і вкінці з останнім національним повстанням перед Шевченком, з Коліївщиною. Тому в поемі „Гайдамаки" ми бачимо рясно топоніми, передусім ті, на терені яких проходило національне повстання в 1768 році. Їх у „Гайдамаках" є сорок, а разом з повтореннями — 191. Вичислюю топоніми в абетковому порядку: річка Альта (1), село Будища (2), Боровиків хутір (1), Вавилон (1), Варшава (2), Вербівка (1), Вільшана (14), Волинь (1), Воронівка (1), Дніпро (10), Дунай (1), Жовті Води (1), Канів (2), Керелівка (2), Київ (2), Корсунь (3), Кубань (1), Лебедин (9), Лиман (2), Лисянка (6), Литва (1), Майданівка (1), Медведівка (1), Молдавія (1), Полісся (1), Польща (5), річка Рось (4), Сена (1), Січ (1), Сміла (2), Смілянщина (5), Скутар (1), Тикич (2), Троя (1), Тясмин (1), Умань (8), Уманьщина (7), Хортиця (1), Черкаси (6), Чигирин (11), Україна (33).

Всі вичислені географічні назви сповняють своє призначення, тобто вказують, де саме проходило повстання. Проте деякі виконують інше завдання, наприклад, Вавилон символізує, так само, як сонце, — вічність і гордість людей:

...Як над Вавилоном, над його садами,
І над тим, що буде з нашими синами,
Ти вічний без краю!

Топонімами створив Шевченко прекрасну й оригінальну алітерацію, показуючи, як розгорталось повстання, згідно з наказом Залізняка:

А найперше Медведівка
Небо нагріває,
Горить Сміла, Смілянщина
Кров'ю підпливає.
Горить Корсунь, горить Канів,
Чигирин, Черкаси...

В поемі „Гайдамаки" повторив поет 33 рази назву Україна, в тому контексті Україна не лише територія, а радше ідея багатьох поколінь. Трагедію поневолення України після Полтавської битви змалював поет з такою силою, що навіть сучасний читач не може спокійно читати:

Розказали кобзарі нам
Про війни і чвари,
Про тяжкеє лихоліття...
про лютії кари,
що ляхи нам завдавали — про все розказали.
Що ж діялось по Шведчині! —
То й вони злякались,
Оніміли з переляку
Сліпі неборáки.
Отак її воєводи,
Петрові собаки,
Рвали, гризли...І здáлека
Запорожці чули,
Як дзвонили у Глýхові.
З гармати ревнýли;
Як погнали на болото
Столицю робити
Як плакали по батькові
Голоднії діти...

Безмежна любов Шевченка до батьківщини віддзеркалена в кожному творі, на кожній сторінці „Кобзаря" і в прозових творах. Шевченко був одержимий любов'ю до рідного краю, що був для нього персоніфікацією вічної правди, краси і добра. Тому в нижче наведених цитатах Україна виступає як мати, вдова, сирота і символізує почування поета: страждання, любов, смуток, зневіру, розпач, завзяття і різні психічні настрої, якими боліла душа Пророка:

Україна — матір:

Україно, Україно!
Серце моє, ненько!...

Нехай мати усміхнеться
заплакана мати.

Україна-вдова: А ти моя Україно,/ Безталанна вдово!...

Україна-сирота: Обідрана сиротою/ Понад Дніпром плаче...

Смуток:
Світе тихий, краю милий,
Моя Україно!
За що тебе сплюндровано,
За що, мамо, гинеш?

Зневіра:
Не встануть гетьмани,
Не покриють Україну
Червоні жупани, —
Обідрана, сиротою
Понад Дніпром плаче...

Закінчення на ст. 4.

Ідея...

Закінчення зі ст. 2.

піти навколішках до сильних цього світу, впасти покірним лицем до їх глянцованих чобіт і, обливаючи рясно сльозами каяття їх пухкі руки, — прохати милосердя? Таж цар дав йому волю; царська родина купила той портрет Жуковського, що намалював Брюлов, і за ці гроші викуплено його з кріпацтва. Він дістав царську стипендію на навчання, а ось він, невдячний, написав „обмову" на свого благодійника.

Хіба це так тяжко просити прощення? Таж інші так зробили...

Але пролунало тверде, як криця, „ні" із наболілої, але гордої душі. „Поборюсь! За мене Бог! Да совершиться!..." — Такі слова, як у Того, що приймав чашу мук у Гетсиманському Саду.

Дотепер, коли був на волі, часто-густо крився Тарас із своїми думками, а тепер кріпко, ясно і недвозначно заговорив. Кинув грімкий виклик усім тиранам, усім казуїстичним жерцям, усім перевертням, і станув на прю на життя і смерть із понад столітнім мучителем свого народу. „Благослови не на месть і муки, благослови, Боже, нетвердії руки і слово тихеє! О, Боже. Чи вони почують?..." Його водили по судах, його допитували, його судили і глузували з нього, як ті судді над Розп'ятим, та він устоявся і прийняв вирок: десять тяжких літ салдатчини, щоб там, десь у киргизькій пустелі каратися.

Почалися дні терпкої самоти; відчуття покинутости глибше впивалося в серце; а кощава думка бриніла глухо, як мушка дрібна, заплутана в павутиння: немає в тебе нікого, не згадає тебе ніхто, і твої думи, твої слова, твої полум'яні кличі розвіє вітер по азійській пустелі...і тебе не згадають на чужині.

Із цього переживання тяжкого опущення втомилася його душа; тяжко, страшно тяжко жити в кайданах. Але замість кволих жалів душа рвалася до чину, і поет кликав: „Встань же, Боже, поможи нам встать на ката знову!" Він був гордий за своє призначення, бо хоч „страшно жити у кайданах, помирать в неволі, але ще гірше: спати, спати і спати на волі!"

Йому тепер байдуже, де він зложить свої кості; байдуже, чи батьки скажуть синам молитись за нього. Його мучить журба, що в хвилинах рішучих, коли треба буде кликнути народ до збройного повстання, ворог приспить Україну і тільки окрадену у вогні збудить.

Приходили не раз хвилини тяжкого одчаю, коли він питав себе: „Для чого я на світ родився, свою Україну любив?" Але Син Божий казав брата любити. Його на Голготі розп'яли межи злодіями. А Він „возстав от гроба! Слово встало. І слово Правди понесли по всій невольничій землі Твої апостоли святії!" Шевченко молився, коли говорив: жити мушу, щоб не губить душу!

Шевченко не благав помилування, він писав: „караюсь, мучусь, але не каюсь!" До земляків із далекої чужини пише такі пастирські слова: „смирітеся, молітесь Богу!". Навчайте своїх дітей рідного звичаю. Вчіть їх безталанну Україну любити. Дайте дітям своїм добру науку, щоб ворог не годував їх уми трійливою блекотою. До тих, що далі кували незгоди і крамоли, так пише: „Царів, кривавих шинкарів, У пута кутії окуй! В склепу глибокім замуруй... А доброзиждущим рукам І покажи і поможи, Святую силу ниспошли. А чистим серцем? — Коло їх Постави ангели свої І чистоту їх соблюди! — А *всім нам вкупі* на землі Єдиномисліє подай І братолюбіє пошли!"

Шевченко страждав, але не зігнувся. Він перед Богом сповідався; за правду на світі карався і не проклинав долі.

Його біль свідомий, його бажання чисте; він не лукавить, а просто йде. Щирість поета — найвищий, неоціненний дар, як щирою і беззастережною була його любов і посвята для України. Щиро казав він у молитві: „Молюся, Господи, молюсь, Хвалить тебе не перестану, Що я ні з ким не поділю Мою тюрму, мої кайдани!"

Так вміють поводитися справжні великі слуги Божі, великі страдники за святу віру і народ, що не забувають молитися, як молився Шевченко:

О, Боже, сильний
і правдивий,
В Твоїй руці — життя
і смерть —
Вдягни у славу Твою
Твердь

І сотвори святеє диво.-
Воскресуть мертвим
повелі!
Благослові возстать
собором
На подвиг новий
і суворий —
На чин іскуплення
землі
Землі, повитої в неславу,
Стократ политої
кривавою,
Колись преславної
землі!

„Безталанний" („Тризна"),
переклад О. Стефановича.

Завдяки Шевченкові і ми всі можемо з вірою сказати, що ми не покидьки, не мачушині діти, а нащадки великого, героїчного змаганням за волю, українського народу! Терпіння на чужині було для Шевченка дозріванням у понятті великої посвяти за велику справу. Шляхи нашого терпіння, може дещо відмінні, мають довести нас до зрілої застанови, що треба пізнати історію — правду і порівняти її з життям інших народів. У терпінні маємо зрости, дозріти; щоб ми зрозуміли, хто ми? Цього всього вчив нас великий Тарас! Терпіння, вигнання, неволя були для Тараса не безнадійним лихом, а велетенською вірою у побіду його святих ідеалів: добра і правди на землі.

Шевченко виплекав у своєму серці святу ідею посвяти для рідного народу, для України; він у цій посвяті піднісся на найвищий щабель власного самовідречення; він одержав від Спасителя терновий вінець мучеництва і наче відкупив своїм терпінням наш нарід. Вчитуючись у Шевченкові слова, пам'ятаймо, що одне він понад все благав: „Любітеся, брати мої, Україну любіте, І за неї, безталанну, Господа моліте!" Іншого бажання він не мав. Тому нам всім треба іти за Шевченком, з Шевченком жити, у слова Шевченка вірити, і хотіти у посвяті, яку він показав, хоч трохи уподібнитися до нього, без огляду на те, чи ми „старчата", чи „панята", — усі бо ми діти однієї матері-України.

В 50-ЛІТТЯ ЖАХЛИВОЇ ТРАГЕДІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Список ч. 14/83

Пожертви на спеціяльний проєкт ФКУ: підготовку та публікацію наукових праць про трагічний, штучно створений Москвою Голод в Україні 1933 року.

$2,000 — д-р Ярослав і Надія Мігайчуки.
По $1,000 — д-р Ірина Васинчук, Пилип і Олександра Місьонґ.
По $500 — Євгенія Вербицька, Денис Лазута, Володимир Марущак.
$475 — Михайло Федько.
$400 — о. Володимир Грабець.
$250 — В. і А. Парубченко.
$215 — ФКУ — Клівленд, ОГ.
$200 — Адам Лісікевич.
По $150 — Слов'янський відділ бібліотеки Єльського університету, д-р Роман Трохимчук.
По $100 — Анна Гувер, д-р Микола і Надія Дейчаківські, Роман і Люба Домбчевські, Клюб Старших Віком — Дітройт, Дмитро і Юстина Лаґошняк, Василь Лагошняк, д-р Євген і Олена Мартинюк, д-р Олександер і Марія Мотиль, Олександер Скоп, Ф. Слободянюк, мґр. Олекса Стовба, УНСоюз — 94-ий Відділ — Дітройт.
$80 — Ада і Зенон Осінчуки.
$65 — Ніна і Василь Мацьків.
По $50 - д-р Лідія Балтарович, д-р Юрій і Арета Барановські, Олекса і Юлія Бойко, д-р Мирон Болюх, Василь Дідошак, Іван Додсон, д-р Василь і Ярослава Кіналь, Роман і Лариса Коваль, Неоніля і Олександер Коссак, Василь і Світлана Кревсун, Ольга Алексевич-Лавні, Василь Сулима, Михайло Терлецький, УНСоюз — 59 Відділ, Бріджпорт, Конн., Лідія Фіцалович, д-р Стефан і Ярослава Яблонські.
По $30 — Романа Дмитерко, Дмитро Мотрук, Ольга Якубовська.
По $25 — д-р Володимир Атляс, Марко Гордіюк, Андрій Данилюк, Юрій Захарія, Омелян Каранець, Василь і Анна Климук, Юрій і Катерина Ковінько, Віктор Лесив, Євгенія Матух, Юрій і Оксана Мельниковичі, Дмитро Несторенко, Борис і Марія Свірські, Євген і Стефанія Сиротюки, Рональд і Лідія Стівенс, Іван і Клявдія Федоряченко, Борис Хам, Василь і Валентина Чудовські, Олександер Несторенко.
По $20 — Петро Байко, Пантелеймон Галат, Гнат Гамалія, Максим і Надія Гармаш, інж. Роман Грабець, Борис й Ірина Іваницькі, М. Іванів, Павло Іващенко, Галина Китаста, Михайло і Юлія Масник, Федір Мирош, Кость Міхалик, Осип Побивайло, Юрій і Марія Рітачка, Анна Стефанів, д-р Богдан Футей.
По $15 — Степан Кікта, Анна Нестор, Ілько Поліщук.
По $10 — Володимир й Ірина Балко, Михайло Барановський, Володимир Боляк, Йосиф Бородець, М. Бурчак, Микола Вербицький, Василь і Марія Волошко, Микола Гадзяцький, Сергій Гейзлер, Дмитро Глушко, М. Гнатів, Є. Головата, І. Ґац, о. Павло Ґреськів, Ярослав Давидович, П. Дуда, Микола і Марія Зень, Іван Зінченко, Дмитро Івасютин, М. Кобасяр, Д. Ковальчик, В. Козіцький, Михайло Костка, В. Коцур, В. Кравець, Василь Кравців, Володимир і Явдокія Лучкань, Зофія Майданська, Роман Марчак, Теофіль Марчак, В. Микула, Григорій Мурин, Н. Н., Галина Олексяк, Михайло Олійник, д-р Ярослав й Ірина Остап'юк, п-ні Павшук, С. Палилик, Іван і Ксеня Пециляки, Іван Підгірний, Христина і Іван Поглід, Никола Прихідко, Петро Романко, д-р Олег Сохан, Дмитро Струс, Ольга Хорітончук, П. Шкафаровський, Іван Шкірка, В. Щур.

І 31 менших пожертв на суму — **$158**.

Щиро дякуємо! Продовження про пожертви друкуватиметься в наступних списках. Ввічливо просимо грошові датки слати на адресу:

HARVARD UNIVERSITY
Ukrainian Studies Fund
1583 Massachusetts Avenue • Cambridge, MA 02138

Відбулися Річні збори Щадниці „Тризуб" в Нюарку

Федеральна Щадниця „Тризуб" в Нюарку, Н. Дж., відбула 19-го січня ц.р. вже 63-ті з черги Річні збори. Щадниця була основана в 1921 році.

Два роки тому щадниця отримала федеральний чартер і змінила свою назву на „Trident Federal Savings and Loan Association". Отримання федерального статусу уможливило щадниці поширення фінансової діяльности, а тим самим дало її клієнтам усі ті послуги, які дають американські федеральні банки. Всякі роди сертифікатів, різні пляни, пенсійні і чекові конта та виплата найвищих дивіденд — є запорукою дальшого швидкого росту щадниці. Тільки за останні два роки, себто від часу отримання федерального чартеру, активи банку зросли на 5 мільйонів долярів і на 31-го грудня 1983 року становили суму понад 25 мільйонів долярів.

Пропозиційно до зросту майна, зросли також резерви щадниці, які становили на кінець минулого року суму 1 міль. 200 тис. дол. Висока резерва дає можливість поширення бизнесу на інші частини стейту Ню Джерзі. На травень місяць ц.р. намічено відкриття філії в Ланока Гарбор, що в південній частині стейту Ню Джерзі.

Про всі ті й інші біжучі справи, цієї української федеральної щадниці, присутні довідались від президента установи Волтера Зарицького. Зборами проводив предсідник дирекції Андрій Кейбіда.

Президент В. Зарицький, що має довголітній досвід в банківництві, подав аналізу балянсу і рахунків приходів та витрат за минулий рік. На підставі загальної фінансової ситуації в країні він намітив і подав пляни дальшого розвитку щадниці та давав фахові відповіді на запитання присутніх.

Варто відмітити, що до співпраці в щадниці включено цілий ряд молодих людей з фаховою освітою. Рівнож і до дирекції обрано трьох молодих директорів, а це є запорукою, що ця довголітня фінансова установа залишиться в українських руках.

Згідно з новим чартером до дирекції обрано 6 директорів. В цілому складі дирекції є такі особи: Я. Бігун, М. Гординський, Д. Ґуляк, В. Зарицький, А. Кейбіда, Т. Литвин, Р. Ричок, О. Смаль і П. Смук. Правним дорадником є адв. І. Романишин.

З нагоди річних зборів, щадниця призначила ряд пожертв на різні українські громадсько-культурні установи. Тут треба згадати, що в минулому довголітнім президентом „Тризубу" був сьогодні вже покійний д-р Петро Богданський, відомий громадський діяч та великий прихильник і член українських наукових установ, особливо Українського Вільного Університету. Після його смерти родина покійного започаткувала стипендійний фонд при УВУ ім. д-ра Петра Богданського, який під час річних зборів Федеральної Щадниці „Тризуб" разом з директорами доповнила до потрібної суми, жертвуючи 2.500. дол.

Ріст щадниці, поширення її діяльности на усі ділянки банківництва, фахові обслуги клієнтів та здобуте довір'я як серед українців, так і наших співгромадян американців — є доказом реальної, творчої і конструктивної праці екзекутиви, дирекції і службовців та запорукою дальших фінансових успіхів.

Н.Н.

В ДРУГУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
МУЖА, ТАТКА, ДІДУСЯ, БРАТА і ШВАҐРА

св. п. проф. д-ра
ТЕОДОСІЯ ҐАЄЦЬКОГО

дня 10-го березня 1984 року
будуть відправлені
БОГОСЛУЖЕННЯ
в церквах:
Преображення Господнього, Денвер, Коло.;
св. о. Миколая, Чикаґо, Ілл.;
свв. Володимира й Ольги в Чикаґо, Ілл.

Просимо ласкаво згадати Покійного в своїх молитвах.
Дружина — РОСТИСЛАВА
з дітьми, внуками і ріднею

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що дня 6-го березня 1984 р., після довгої і важкої недуги, упокоївся в Бозі на 71-му році життя
наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ДІДО

бл. п. диякон
Богдан Крушельницький

б. диригент хору в Підгайцях, Україна, хору „Дзвони" при церкві св. Юра в Ню Йорку і церкви св. Марії в Озон Парку.
ПОХОРОН відбудеться в суботу, 10-го березня 1984 року в Каліфорнії.

Горем прибиті:
дружина — СТЕФАНІЯ
син — ЛЮБОМИР з родиною
сестра — ЕВГЕНІЯ з мужем ЙОСИФОМ
та ближча і дальша Родина в Україні і в Америці

Історичні...

Закінчення зі ст. 2.

Розпач: для кого пишу? Для чого? За що я Вкраїну люблю!?

Гнів: Це той Первий, що розпинав Нашу Україну, а Вторая доконала Вдову сиротину.

Любов і завзяття: Караюсь, мучуся... але не каюсь!/... Люблю як щиру, вірну дружину/, як безталанну свою Україну!

Чим була й яке значення мала для поета Україна, можемо уявити собі на основі двох поезій, що їх Шевченко писав у критичному для нього часі. Перша — це „Заповіт", коли Шевченко був важко хворий, а друга — це остання перед його смертю,з дня 26-го лютого 1861 р.,тобто 11 днів перед відходом у вічність. У „Заповіті" поет просить, щоб його могила була на „Вкраїні милій, щоб лани широкополі і Дніпро і кручі було видно, було чути, як реве ревучий". А в останній поезії поет мріє:

...Неначе над Дніпром широким,
в гаю — предвічному раю,
поставлю хаточку, — садочок
кругом хатини насажу.

Прилинеш ти у холодочок
Тебе, мов кралю, посажу.
Дніпро, Україну згадаєм...

В епілозі „Гайдамаків" поставив Шевченко одне питання до грядучих поколінь:

„Посіяли гайдамаки
В Україні жито,
Та не вони його жали,
Що ж мусим робити?...

Це питання відноситься до всіх українців, що жили, живуть і будуть жити; і кожне покоління мусить на це питання відповісти. Перше покоління XX віку відповіло боротьбою і проголошенням Актів державности 22-го січня 1918-1919 років, друге покоління — боротьбою за Карпатську Україну і пізніше УПА та проголошенням декларації 30-го червня 1941 року. Тепер перед третім і четвертим поколінням стоїть завдання „пожати жито", що його засіяло перше повстання поневоленої України в 1768 році, змальоване Шевченком у „Гайдамаках".

За волею Божою ми вийшли на еміграцію, щоб допомогти нашій батьківщині словом, щоб остерегти світ перед небезпекою поневолення тих народів, які мають ще змогу протиставитись червоному російському імперіялізмові. Тому кожне наше зусилля, кожна праця, кожне слово повинні бути звернені проти тристалітнього ворога нашої Батьківщини. І коли ми у згоді й братній любові поведемо нашу боротьбу за звільнення України, тоді Шевченко обіцяє нам: „І забудеться срамотня давняя година, І оживе добра слава, слава України.

Спортові Вісті

Редаґує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — „Геленік" С.К. 2:0 (Воковер)

Після однотижневої перерви, відновилися змагання турніру „Віторйо Поццо", які на протязі зимових місяців проходять у залі Арморі в Джерзі Сиґі.

В п'ятницю ввечері, 10-го лютого ц.р., відбулися ігри п'ятої рунди, в якій перша дружина УСВТ „Ч.Січ" здобула дві чергові точки, воковером, після того, як грецький клюб „Геленік" не зміг виставити дружини в повному складі.

Показник табелі ігор II-ої підгрупи після 5-ої рунди:

Польські Соколи	5	8:2
УСВТ „Ч.Січ"	5	7:3
Берген Рейдерс	4	5:3
Геленік С.К.	5	5:5
Кренфорд Інтер	5	5:5
Ґякомо С.К.	4	3:5
Л. Бренч Портуґіз	4	1:7
Н. Дж. Бразил С.К.	4	0:8

УСВТ „Ч.Січ" (мол. юнаки) Юніон Кавнті (мол. юнаки) 3:5

Зазнавши поразки у неділю, 12-го лютого ц.р., молодші юнаки „Ч. Січі" не закваліфікувалися до ігор зимового турніру Адідас-Куґарс". Ґолі для „Ч.Січі" в цій зустрічі здобули Р.Понось, Матвіїшин і Полянський.

УСВТ „Ч.Січ" (олдбої) Савт Орандж (олдбої) 12:5

У „Спортових Вістях" („Свобода" з 11-го лютого ц.р.) трапилася друкарська помилка, випало кілька рядків з вістки про повищі змагання і між ними імена змагунів дружини. Має бути „...ґолі для „Ч.Січі" стрілили: Р. Презимірський 3, А. Ґбур 3, Є. Чижович 3, і Б. Кравчук, Ю. Ґбур, Б. Гемит по одному. Крім згаданих, у складі дружини виступають: А. Вояс, Г. Гивель, М. Фарміґа, С. Касіяненко, І. Паливода і д-р Л. Луценко."

УСВТ „Ч.Січ" (олдбої) — „Перу" С.К. (олдбої) 7:3

В чергових змаганнях турніру в закритій залі дружин олдбоїв „Ч.Січ" перемогла дружину „Перу" вислідом 7:3. Переможні голі в цій зустрічі здобули: М. Фарміґа 2, Є. Чижович 2, Б. Кравчук, І. Паливода і Ю. Ґбур по одному. Дружина олдбоїв виступала в повному складі.

Жіноча відбиванкова дружина „Ч. Січі" в турнірах ЮСВБА

29-го січня і 5-го лютого ц.р. жіноча відбиванкова дружина „Ч.Січі" відбула гри в двох чергових турнірах Відбиванкової Асоціяції ЗСА. Змагання обидвох турнірів проходили в Ню Йорку. Згідно з вислідами ігор 29-го січня ц.р., на усіх 10 клюбів „Ч.Січ" закінчила на п'ятому місці, після „Пепсіко" В.К.Н.Й., „Свет" В.К.Н.Й.,„Вінґаймс" В.К.Н.Й. і „Рінґвуд" В.К.Н.Дж.

5-го лютого ц.р. „Ч.Січ" випередили такі дружини: „Биґ Епл" „А", Бруклин В.К., „Свет" В.К.Н.Й. І цим разом в турнірі змагалося 10 дружин. Склад „Ч.Січі": С.Моравська-Ґейлі, С.Лопатовська, І. Лящук, П. Мальоні, С. Кузинська, Л. Тицька, П. Візута, П. Гол.

(от)

ВІДБИВАНКОВІ ДРУЖИНИ УСО „ТРИЗУБ"

В УСО „Тризуб" відбиванка є другою з черги, після футболу, найбільш активною ділянкою спорту. Чоловіча дружина змагається в Делаварській Лізі в „А" Дивізії, в якій виступають ще інші 11клюбів. Провідником нашої дружини є Орест Лесюк, а обов'язки тренера виконує Богдан Завадович. У зимових місяцях наша дружина тренує, як теж відбуває змагання в залі Менор коледжу у Факс Чейсі. В минулому сезоні чоловіча дружина „Тризуба" здобула видатні успіхи. Вона брала участь в першенствах УСЦАК в Торонто, Канада, де здобула третє місце в турнірі УСЦАК-Схід, який пройшов у програмі Українських Спортових Ігрищ Молоді на оселі СУМ-А в Елленвіллі „Тризуб" здобув перше місце. Тепер наші відбиванкарі змагаються у вже згаданій лізі і, досі вигравши 15 зустрічів із 18-ти, займають в показнику табелі ігор перше місце. В складі дружини виступають: Н. Кузевич, Т. Міджак, Ю. Лесюк, І. Квінчін, Р. Олексяк, Д. Янґер, Б. Завадович, Ю. Гайдучок, Л. Гайдучок і О. Лесюк.

Провід ланки закликає наших юнаків включитися до активности в дружинах „Тризуба", зголошуватися можна телефонічно (609) 561-5823.

Жіноча дружина, після дворічної перерви відновила свою активність. Під сучасну пору жіноча дружина „Тризуба" теж виступає у відбиванковій лізі, в якій з досі відбутих п'яти ігор, чотири виграла і тільки в одній зазнала поразки. Усі змагання жіноча дружина відбуває в залі в четверги вечорами в дівочій середній школі при вул. Брод і Олней у Філядельфії.

Члени жіночого клюбу відбиванки.

Чоловіча дружина відбиванки „Тризубу" 1984.

У складі жіночої дружини виступають: А. Антоненко, А. Корсунь, О. Кузевич, Л. Лукіянович, О. Маслій, Л. Патриляк, М. Рудакевич, Дж. Шлюк і О. Станько. Жіноча дружина також прийме до свого складу нових змагунок, як і молодших дівчат на тренування. Відбиванка — це приємний спорт, дає всесторонню фізичну руханку. Цей спорт тепер є дуже поширений також і в коледжах, і ті, що серйозно займаються відбиванкою, дістають студійні стипендії.

У справах жіночої дружини „Тризуба" можна телефонувати після 7-ої години вечора у Філядельфії на число: 722-7212.

Орест Лесюк

Українці — учасники Зимових Олімпійських Ігрищ

Згідно з вислідами Зимових Олімпійських Ігрищ, збірна СССР здобула найбільше - 25 медалів, у цьому числі: 6 золотих, 10 срібних і 9 бронзових. Дальші місця зайняли: Східня Німеччина (24 медалі), Фінляндія (13), Норвеґія (9), ЗСА (8), Швеція (8), Чехо-Словаччина (6) Швайцарія (5), Канада (4), Західня Німеччина (4), Франція (3), по дві медалі — Італія і Ліхтенштайн і по одній — Англія, Японія, Югославія, Австрія.

Традиційно збірна Совєтського Союзу виступила в інтернаціональному складі, в якому, крім росіян,змагалися: українці, білоруси, литовці, латвійці, естонці, казахстанці. Усіх їх у спортовому світі, на радість московських імперіялістів, називали журналісти і наївні спортові діячі вільних країн — росіянами.

Неодноразово московські пропаґандисти обвинувачують ЗСА в імперіялізмі і підбурюють пуерториканців до змагу за „самостійність". І чи не глум! Пуерто Ріко під управою ЗСА мають можливість виступати самостійно в світових Олімпіядах, а „соборна радянська Україна", член-основник ОН, як і Білорусь, не можуть брати участи. Цим разом у збірній СССР було 8 чемпіонів попередніх Олімпіяд і 34 чемпіони світу. Як відомо, всі спортовці збірної СССР є дійсними професіоналістами, їх повністю і відносно щедро оплачує та ними завідує держава. Тільки завдяки безнадійній наївності спортових діячів вільного світу, спортові збірні СССР мають можливість виступати в світовій Олімпіяді і, очевидно, перемагати справжніх аматорів країн вільного світу. Ще одним яскравим доказом цього були цьогорічні Зимові Олімпійські Ігрища в Сараєво. Збірна СССР професіоналів ще раз здобула найбільшу кількість медалів, але цим разом вже ряд світових журналістів і спортових діячів заговорили голосніше про так зв. „аматорство" в цій останній у світі імперії. Якщо йдеться про участь українських спортовців у Зимових Олімпійських Ігрищах, то в Сараєво виступали такі змагуни(ки):

Олександер Батюк з Чернігова,віцечемпіон СССР в лещатарському штафетному бігу 15 км. В Сараєво він здобув срібну медалю.

Валерій Савин зі Львова, чемпіон СССР в лещатарських стрибках. В Сараєво медалі не здобув.

Олександер Просвирнин, уродженець Ворохти, під сучасну пору з Києва, чемпіон України з лещатарського двоборства (в стрибках і 15 км. бігу), в Сараєво медалі не здобув.

Валентина Лаленкова з Києва, віцечемпіонка Европи зі швидкісного бігу на ковзанах, в Сараєво медалі не здобула.

Владислав Третяк, славний воротар гокейової дружини ЦСКА (Армія) і збірної СССР, син українських переселенців з Глухова на Сумщині, втретє в своїй гаківковій кар'єрі здобув золоту медалю.

Були в збірній і інші змагуни з українськими прізвищами: С. Пономаренко (Танцюрист на льоді), К. Дроздецький (гокеїст) й інші, але про них не маємо конкретних інформацій. Деякі, такі як Тарас Дольний з Тернополя, лещатар-стрілець, мав бути включений до збірної, але не було про нього згадки в Сараєво.

Назвали найкращих футболістів України

Після кількарічної перерви науково-методична рада Федерація футболу в Україні затвердила список найкращих змагунів в Україні, до якого включено 33-ох футболістів, тобто по три на кожну позицію, воротарі: С. Краковський (Дніпро, Дніпропетровське), В. Єлінскас (Шахтар, Донецьке), М. Михайлів (Динамо, Київ). Оборонці: О. Варнавський (Шахтар, Д.), В. Лозинський (Д. Київ), С. Кузнецов (Металіст, Харків); П. Кутузов (Д. Дніпропетровське), В. Плоскина (Чорноморець, Одеса), В. Камарзаєв (М. Харків), С. Балтача (Д. Київ), С. Пучков (Д. Дніпропетровське), О. Сопко (Ш. Донецьке), А. Дем'яненко і В. Черников (Д. Київ), С. Жарков (Ч. Одеса). Помічники: Г. Литовченко (Дніпропетровське), В. Безсонів (Д. Київ), Р. Шаріпов (М. Харків), М. Соколовський (Ш. Донецьке), М. Павлів (Дніпро), А. Баль (Д. Київ), В. Кузнецов (Дніпро) І. Юрченко (Ш. Донецьке). Напасники: В. Грабов (Ш. Донецьке), О. Протасів (Д.) В. Євтушенко (Д. Київ), О. Таран (Д.), В. Фінк (Ч. Одеса), З. Заваров (Д. Київ), В. Лютий (Д.), О. Блохін (Д. Київ) і С. Морозов (Ш. Донецьке).

Зміни в складі львівських „Карпат"

Як інформував спортових журналістів другий тренер „Карпат" В.Дударенко, (невідомо куди вислали невдаху росіянина Самарина) в складі „Карпат" в цьому сезоні мали б виступати: Дубровний, Батич і Щербей, яких свого часу позбувся згаданий Самарин (вони виступали в „Молдові" Кишинів, Молдавія); Турянський і Журавчик, обидва вихованці західнього українського футболу, перший теж виступав в „Молдові", а другий в „Кубані". Виявили бажання виступати в цьогорічному складі теж місцеві вихованці Гущак і Гаврилів, які досі змагалися в Керчі в клюбі „Океан". І. Гамалія, капітан „Карпат, зазначив, що всі змагуни прагнуть зробити все, щоб гарною грою повернути на стадіон любителів футболу. З різних причин із складу „Карпат" відійшли: Кондратов, Гунько, Копил, Никитюк і Юрчишин.

(от)

ЛИВАНСЬКИЙ УРЯД скликує на наступний тиждень конференцію у швайцарському місті Льозан, на яку запрошує провідників всіх воюючих сторін в Ливані. Звичайно, між ними є провідники християнських і мусулманських груп, які від семи років поборюють себе і не дозволяють на стабілізацію цієї зруйнованої країни. Хоч всі воюючі фракції погодилися вислати своїх провідників на конференцію, спорадичні бої далі ведуться в Бейруті.

В Ютиці...

Закінчення зі ст. 1.

він був здібний, лагідний, глибоковдумливий, ніжної поетичної вдачі, залишився сам собою — „світ не спіймав його", як писав Сковорода. Релігійність, патріотизм, кришталевий характер виніс з рідного села. В останніх місяцях проявив тугість, духову силу, не нарікав на свої страждання, був повноцінним праведником. Проф. П. Маляр, член Об'єднання Українських Письменників „Слово", попрощав Покійного від українських письменників, висловивши співчуття родині. Отець диякон Б. Тарнавський, представник фонду Катедри Українознавства в Гарварді, підкреслив, що Покійний був обдарований св. Духом, мав великий дар служіння рідному народові. Він писав багато про Гарвард у „Народній Волі", відступав цілі сторінки, друкував додатки про Український Науковий Інститут при Гарвардському Університеті. Отець Смик пригадав, що Покійний мав сестру Катерину, що, як сестра Дам'яна, чину Сестер Служебниць Пречистої Діви Марії, молилася за нього.

Вкінці найстарший внук Леонід Герець, студент Гарвардського університету, подякував усім від родини — представникам організацій і поодиноким особам. Прийняття приготовив Т. Горбовий разом з Парафіяльною радою, Сестрицтвом і відділом СУА.

О. Б. Смик закінчив тризну останніми словами Покійного: „Хай вас Бог провадить".

До 170-річчя...

Закінчення зі ст. 2.

давати і поширювати інформативну літературу правозахисного руху, а також інші друковані матеріяли, корисні для українського народу. Допомагаймо українським науковим установам на поселеннях, які своєю творчою діяльністю мають зберегти історичну пам'ять українського народу і бути маяком національно-культурного спрямування. Робімо все можливе, щоб сприяти піднесенню рівня культурного,і іншого, життя; дбаймо про молодь і про Центри Української Культури, які повинні бути в кожному, більш населеному українцями місті; не забуваймо про українські Церкви.

Така діяльність наша буде гідним вшануванням пам'яті Шевченка, про якого ще Василь Стефаник сказав, що в словах Шевченка „показана нам далека-далека дорога до нашої майбутности. Читайте його *слово*, шукайте тої дороги, йдіть нею, щоб з вас були люди найтвердіші".